

A1.30 Choroba i ból

- Exprimer la maladie et la douleur
- Expliquez votre état de santé au cabinet du médecin.

Lekarz	(Médecin)	Kaszel	(Toux)
Chory	(Malade)	Kaszelć	(Tousser)
Choroba	(Maladie)	Boli mnie...	(J'ai mal...)
Przeziębienie	(Rhume)	Mam grypę	(J'ai la grippe)
Grypa	(Grippe)	Mam gorączkę	(J'ai de la fièvre)
Objawy	(Symptômes)	Chorować	(Être malade)
Gorączka	(Fièvre)	Zdrowie	(Santé)
Ból głowy	(Mal de tête)	Zdrowy	(En bonne santé)
Ból gardła	(Mal de gorge)	Wróć do zdrowia!	(Rétablis-toi !)
Ból brzucha	(Mal au ventre)	Dzwonić	(Appeler)
Katar	(Rhinite / Nez qui coule)	Pomagać	(Aider)

1. Dialogue: Mężczyzna źle się czuje i idzie do lekarza, żeby sprawdzić, co mu dolega. (QR: Audio)

- Pacjent:** Dzień dobry, Pani doktor. Od wczoraj bardzo źle się czuję. *(Bonjour, Docteur. Depuis hier je me sens très mal.)*
- Lekarka:** Dzień dobry. Co dokładnie Panu dolega? *(Bonjour. Qu'est ce qui ne va pas exactement ?)*
- Pacjent:** Mam katar, boli mnie głowa i czuję się osłabiony. *(J'ai le nez qui coule, j'ai mal à la tête et je me sens affaibli.)*
- Lekarka:** Rozumiem. Czy ma Pan też gorączkę albo dreszcze? *(Je comprends. Avez vous aussi de la fièvre ou des frissons ?)*
- Pacjent:** Nie, tylko stan podgorączkowy. *(Non, seulement un petit état fébrile.)*
- Lekarka:** To wygląda na zwykłe przeziębienie, a nie na grypę. *(Cela ressemble à un simple rhume, plutôt qu'à la grippe.)*
- Pacjent:** Czyli to nic poważnego? Jaka jest różnica? *(Donc ce n'est rien de grave ? Quelle est la différence ?)*
- Lekarka:** Grypa zwykle zaczyna się nagle. Jest wysoka gorączka i bolą mięśnie. *(La grippe commence généralement de façon soudaine. Il y a une forte fièvre et des douleurs musculaires.)*
- Pacjent:** Rozumiem, całe szczęście. Mam dużo pracy w tym tygodniu. *(Je comprends, tant mieux. J'ai beaucoup de travail cette semaine.)*
- Lekarka:** W miarę możliwości proszę odpoczywać, pić dużo płynów i dobrze się wysypiać. *(Dans la mesure du possible, reposez vous, buvez beaucoup de liquides et dormez bien.)*

1. Jakie objawy ma pacjent? *(Quels symptômes le patient a-t-il ?)*

- a. Boli go gardło i bardzo kaszle.
- b. Ma wysoką gorączkę i bolą go mięśnie.
- c. Ma katar, ból głowy i jest osłabiony.
- d. Ma kaszel i ból brzucha.

2. Co lekarka mówi o grypie? (*Que dit la médecin à propos de la grippe ?*)
- a. Grypa jest łżejsza niż przeziębienie. b. Grypa to zawsze tylko katar i ból głowy.
c. Grypa zaczyna się nagle i jest wysoka gorączka. d. Przy grypie nie ma gorączki, tylko stan podgorączkowy.

1-c 2-c

2. Grammaire: Les noms au génitif : kogo? czego?

Le génitif répond aux questions : kogo ? czego ? On l'utilise pour dire qu'il manque quelque chose, que quelque chose concerne quelqu'un/quelque chose, ou dans certaines expressions avec des verbes.

1. Les noms masculins prennent le plus souvent les terminaisons -a (généralement les noms de personnes et d'animaux, mais aussi certains autres noms) ou -u (pour les noms de choses, de matières, de phénomènes et de notions abstraites).
2. Le féminin prend généralement -y (après la plupart des consonnes) ou -i (après k et g).
3. Le neutre prend la terminaison -a.

Mianownik: kto? co? (Nominatif : qui) **Dopełniacz: kogo? czego? (Génitif : de qui ? de quoi ?)**

rodzaj żeński (<i>genre féminin</i>)	głowa (<i>tête</i>)	Mam ból głowy (<i>J'ai mal à la tête</i>)
rodzaj męski (<i>genre masculin</i>)	brzuch (<i>ventre</i>)	Mam ból brzucha (<i>J'ai mal au ventre</i>)
rodzaj nijaki (<i>genre neutre</i>)	gardło (<i>gorge</i>)	Mam ból gardła (<i>J'ai mal à la gorge</i>)

La règle concernant les terminaisons du masculin n'est qu'une simplification et comporte beaucoup d'exceptions.

La plupart des formes, il faut simplement les mémoriser.

1. Mam ból _____ i kaszel. (*J'ai mal à la tête et je tousse.*)
a. głowę b. głowy c. głowa d. głowie
2. Mam ból _____, ale nie mam gorączki. (*J'ai mal au ventre, mais je n'ai pas de fièvre.*)
a. brzuchu b. brzuchy c. brzuch d. brzucha
3. Od rana mam ból _____ i katar. (*Depuis ce matin, j'ai mal à la gorge et j'ai le nez qui coule.*)
a. gardła b. gardło c. gardłu d. gardle
4. Dziś nie ma _____, proszę zadzwonić jutro. (*Aujourd'hui il n'y a pas de médecin, veuillez appeler demain.*)
a. lekarzem b. lekarzowi c. lekarza d. lekarz

1. głowy 2. brzucha 3. gardła 4. lekarza

3. Exercices

1. Associez chaque début avec sa fin correcte.

1. Dzień dobry, mam gorączkę i	a. przeziębienie.
2. Muszę dziś zadzwonić	b. mam katar.
3. Boli mnie gardło i	c. do lekarza rodzinnego.
4. Jestem chory, to chyba	d. kaszlę od wczoraj.

1-d: Bonjour, j'ai de la fièvre et je tousse depuis hier. **2-c:** Je dois appeler aujourd'hui mon médecin traitant. **3-b:** J'ai mal à la gorge et j'ai le nez qui coule. **4-a:** Je suis malade, c'est probablement un rhume.

2. Cabinet médical : quand appeler et que dire (QR: Audio)

Remplissez les lacunes: zadzwonić, kaszlesz, chorujesz, chory, lekarzowi, gorączkę, objawy, kaszel

Przychodnia „Zdrowie” – informacja dla pacjentów. Jeśli jesteś (1) _____ i masz (2) _____ : katar, (3) _____ , ból głowy lub ból gardła, możesz (4) _____ i umówić wizytę. Gdy masz (5) _____ , zostań w domu i zadzwoń do przychodni. Lekarz może też poprosić o krótką informację: od kiedy (6) _____ i co dokładnie boli.

Na wizycie powiedz prosto: „Boli mnie głowa”, „Mam ból brzucha” albo „Mam gorączkę”. To pomaga (7) _____ ocenić, czy to przeziębienie czy grypa. Jeśli (8) _____ , powiedz, czy kaszel jest suchy. Pij dużo wody i odpoczywaj. Jeśli czujesz się bardzo słabo, dzwoń od razu. Wróć do zdrowia!

Cabinet « Santé » – information pour les patients. Si vous êtes malade et présentez des symptômes : nez qui coule, toux, mal de tête ou mal de gorge, vous pouvez appeler et prendre rendez vous. Si vous avez de la fièvre, restez chez vous et appelez le cabinet. Le médecin peut aussi demander une brève information : depuis quand vous êtes malade et ce qui vous fait exactement mal.

Lors de la consultation, dites simplement : « J'ai mal à la tête », « J'ai mal au ventre » ou « J'ai de la fièvre ». Cela aide le médecin à déterminer s'il s'agit d'un rhume ou de la grippe. Si vous toussiez, précisez si la toux est sèche. Buvez beaucoup d'eau et reposez vous. Si vous vous sentez très faible, appelez immédiatement. Bon rétablissement !

(1) chory, (2) objawy, (3) kaszel, (4) zadzwonić, (5) gorączkę, (6) chorujesz, (7) lekarzowi, (8) kaszlesz

3. Écoutez les extraits audio et choisissez la bonne solution. (QR: Audio)

- Dlaczego kobieta dzwoni do przychodni? (*Pourquoi la femme appelle t elle la clinique ?*)
 - Chce odwołać badanie, bo wyjeżdża.*
 - Chce umówić wizytę, bo źle się czuje.*
 - Chce kupić lekarstwa w aptece.*
- Co Marek mówi o pracy? (*Que dit Marek à propos du travail ?*)
 - Dziś przychodzi normalnie, ale jest zmęczony.*
 - Dziś zostaje w domu, bo jest chory.*
 - Dziś pracuje krócej, bo ma spotkanie.*

1-b 2-b

4. Choisissez la bonne solution

1. Dzień dobry, _____ od trzech dni i mam gorączkę. *(Bonjour, je suis malade depuis trois jours et j'ai de la fièvre.)*
 a. chorują b. choruje c. choruję d. chorujesz
2. Pani doktor, _____ w nocy i mam katar. *(Docteur, je tousse la nuit et j'ai le nez qui coule.)*
 a. kaszlisz b. kaszle c. kaszlimy d. kaszlę
3. Mój kolega z biura _____ i dziś nie przyszedł do pracy. *(Mon collègue du bureau est malade et aujourd'hui il n'est pas venu au travail.)*
 a. chorujemy b. choruje c. chorujecie d. choruję

1. choruję 2. kaszlę 3. choruje

5. Jeu de rôle - dialogues (QR: Audio)

a. Wizyta u lekarza rodzinnego

- Lekarz:** *Dzień dobry, co Panu dolega?*
(Bonjour, qu'est-ce qui vous amène ?)
- Pacjent:** *Jestem chory. Mam gorączkę i kaszel.*
(Je suis malade. J'ai de la fièvre et de la toux.)
- Lekarz:** *Ma Pan też katar albo ból gardła?*
(Avez-vous aussi le nez qui coule ou mal à la gorge ?)
- Pacjent:** *Tak, boli mnie gardło i mam katar. Chyba to grypa.*
(Oui, j'ai mal à la gorge et le nez qui coule. C'est probablement la grippe.)

1. Jakie objawy ma pacjent?
-

b. Telefon do szefa — jestem chory

- Pracownik:** *Dzień dobry, dzwonię, bo jestem chory.*
(Bonjour, je téléphone parce que je suis malade.)
- Szef:** *Co się dzieje? Jakie ma Pan objawy?*
(Que se passe-t-il ? Quels sont vos symptômes ?)
- Pracownik:** *Mam przeziębienie: kaszlę i boli mnie głowa.*
(J'ai un rhume : je tousse et j'ai mal à la tête.)
- Szef:** *Dobrze, proszę odpocząć. Wróć do zdrowia!*
(D'accord, reposez-vous, s'il vous plaît. Bon rétablissement !)

1. Dlaczego pracownik dzwoni do szefa?
-

6. Exercez-vous par deux ou avec votre enseignant. (QR: IA+)

1. Jesteś w przychodni. Lekarz pyta: „Co panu/pani jest?” Odpowiedz krótko i powiedz, jakie masz objawy. (Użyj: przeziębienie, katar, kaszel)

2. Jesteś u lekarza. Lekarz pyta, gdzie boli. Powiedz, co boli i jak bardzo. (Użyj: boli mnie..., ból głowy, ból gardła)

7. Écriture: WhatsApp (QR: IA+)

Cześć! Tu Marta z biura.

O **10:30** mamy krótkie spotkanie z zespołem. Czy będziesz dziś w pracy? Wczoraj mówiłeś/mówiłaś, że źle się czujesz.

Jeśli jesteś **chory/chora**, daj znać, co Ci jest (np. **gorączka, kaszel, katar**) i czy chcesz **zadzwoić** na 5 minut.

Rédigez une réponse appropriée: *Dziś nie przyjdę do pracy, bo jestem chory/chora. / Mam gorączkę i kaszel / Mam katar i ból głowy. / Mogę zadzwonić o ... / Nie mogę dziś mówić, ale jutro mogę.*

Verbes importants

Chorować (Être malade)

Czas teraźniejszy

ja	choruję
ty	chorujesz
on/ona/ono	choruje
my	chorujemy
wy	chorujecie
oni/one	chorują

Kaszeleć (tousser)

Czas teraźniejszy

kaszlę
kaszlesz
kaszle
kaszlemy
kaszlecie
kaszlą